

Bog'chada archa

ЖАЖЖИЛАР ҚУВОНЧИ

Пойтахтимизнинг Мирзо Улубек туманиндағи 447-максус болалар бөгчасида ўтказилган янги илд жеталиги жажжиларнинг кувончларига кувонч, шодниклари шодлик күшди. Бу жеталик тарбияланувчилар учун гёёки ўртаклар дунёсига саёҳат бўлди. Чунки безатилган арча атрофига тўпланган жажжилар узок ўрмонлардан келган Коробо ва Коркиз, Яломигоз кампир, гапидаган ҳайвонлар ва кушларнинг саргузашнома томошаларини завқ-шав, билан томошаш килдилар. Ўзлари ҳам гоҳ күёнчага, гоҳ олмахон турли кушларга айланнишиб ракслар ижро этиши, кўшик ва шеърлар айтишиди.

Шуниси ҳам диккатга сазовор эдики, бу болакайлар ижро этган кўшик ва шеърлар қандайдир чучун тилилар билан айтилган учун хам оҳанрабоси беихтиёр ўзиға жалб этарди кишини.

Бунинг сабаблари билан қизиқаётганимизни сезган бөгча мудириаси Адолат Нуриддинова қийидагича изоҳ бердилар:

— Бөгчамизда нутқида нуқсони бор болалар тарбияланади. Айни пайтда мавжуд бешта гурухда 85 нафар нутқи радион бўлмаган болалар

тарбияланшишмоқда. Йўқ, бундай десак хато бўлади. Тўғрироги, улар бөгчага қабул қилинган пайтларидан нутқида камчилиги бўлади. Тарбия давомида эса биз уларнинг нутқи устида жиддий ишлаймиз. Тарбиячи, субличи, логопедаримизнинг ҳар бир кичкитоига алоҳида меҳр билан, ўз боласидек муносабатда бўлганиларлари ўз самарасини беради. Тарбияланувчиларимиз мактабга кузатилаётгандага уларнинг нутқида ҳеч қандай камчилик қолмайди.

Худди шу пайт даврага тайёровлар гурухи тарбияланувчилари чиқиб келишиди. Улар янги йилга, Корробога, она-Ватанга аталган кувонч кувонш шеър ҳамда кўшиклар ижро этишиди. Уларнинг талаффузи шу қадар равон эдики, гёёки мудириининг куридаги сўзларини тасдиқлаб туради.

Дарҳакикат, 447-максус болалар бөгчасида ўтказилган байрам ўртаклиги янги йил орзуларига ўйрганилиги билан болаликнинг беғубор дунёсига етаклаб кетди бизни ҳам...

Зубайда УСМОНОВА

УСТАЛАР КЕНГАШИ

Тошкент вилоятидаги 2-каспбунар лийцада ишлаб чиқарни таълими бўйича услубий секцияси нағбатдаги итиғалиши бўлди.

Пайтамбаримиз Мухаммад салалоҳу алайхи вассаллам Ҳадису шарифларидан имла жуда катта ётилган билан қаралади. Имълан билан шутулшини, уни ривожлантириши жудоқ кур бор таъсилаганлар. Бинобарин, им аҳди ўйлаган олимларнинг фазилатларига алоҳиди ётилбор берганлар. Имъларнинг олимларнинг оммага ва ҳаммага сабоби азим иши эканигини ўқидиганлар.

Қўшиш Навои мұхтараминг имла бағишланган ҳадис шарифларидан нағмалар бердими.

— Имълан! Имъ — сардорда дуст, ёхтади ўйларда — таянч, ёзгизик дамларда — ўйларди — раҳбар, қайтуни онларда — мададкор, одамлар орасиди — зебу ўйнади, душманларга қарши кураш — курордид.

— Имънинг офати — эдан чиқармоқлик ва имла рагбати бўлмаган кишиларга ўтишиб уни зое кетказмоклинид.

— Имъ олишига ҳаракат кўшиш ҳар бир муминга фардид.

— Ер юзидаги уламолар бўнислини осмондаги юдузлар кабидир. Ерда ҳам, сувда ҳам уларга қараф ўйларни бердими.

Ш. МИРЗАХМЕДОВА, республика ҳунар таълими ходимларини маъласини ошириш институтининг катта ўқитувчи

лар алашиши мумкин.

— Мўминнинг ўлимидан сунг ҳам (унинг фойласига) ёзилиб турдиган амаллар: тарқаткан имъ, кобил фарзанди, мерос колдиган. Курбони, курган масжиди, меҳмонхонаси, чиқарган суви, яратган боғи, соглини ва ўтишиб пайтида кишинада.

— Савол сурʼи ободларни билиши — имънинг яримтағидир.

— Катта ёшдагилар билан (имъ) сұхбатда бўлинглар, уламлардан масалалар сурʼалар.

— Кайси бир олим имъндан сурʼалганда қизғанини гапи-

каларга ҳам билдирилганлар.

— Имъ ибодатдан афзалир, тақво динни тутуб турувчи (устундир).

— Имънинг урганиб, сунг уни бошқаларга ургатмаслик түгүшкүнини кутилдирилганларда махкамада тутуб, унинг иштагида балиқлар яхши билан барабардид.

— Фойдалари имъндан ургатувчи оламнинг тунгина кечириленини сурʼаб, ҳар бир нарса, ҳатто деңгиздаги балиқлар яхши билан барабардид.

— Имънинг урганиб, сунг уни яхши билан барабардид.

— Имънинг урганиб, сунг уни яхши билан барабардид.

— Оламларга яхши ватъ-насиҳатлар килиб, узи ўнга амал ибодатдан олмаслик түгүшкүнини кутилдирилганларда махкамада тутуб, унинг иштагида балиқлар яхши билан барабардид.

— Кимки башка ҳам бир таъсиллик дейилади. Шунингдек, касалликнинг афзалилиги тақвадор.

— Кимки башка ҳам бир таъсиллик дейилади.

— Имънинг урганиб, сунг уни яхши билан барабардид.

— Кимки башка ҳам бир таъсиллик дейилади.

Muallimlar mushoirasi

ЧУЛДА ҚИШ

Чўлнинг қини, фазилати, кўрки ўзгача,
Бир кўргани сеҳрлайди юрған, ёзгача.
Уфқаларга туашнандир оппок кенг дала,
Мажнунтодек янгоқларда минглаб оқ салла.
Бир томонда кўй-кўзилар изланиш ризқ-руз,
Корни титиб, явшанларни этмоқда кўз-кўз.
Шудорларда зогчаларнинг чукур-чутури,
Кечалари гариплайди босгани изингиз,
Бу ҳолатдан кувонасиз, дўстим, ўзитиз.
Кордан кейин тиннишларни яла ҳам ономи,
Ерга боксан иоддусларда хатто ҳажакон.
Томонага чиқиб қолса, кўдча тўлини ой,
Шумла кўринг поёнсиз чўл очанин чирой.
Чўлнинг қини, фазилати, кўрки ўзгача,
Тарновларнинг тилидаги қору музгача.

Ўрок САЙД,
олий тоифали ўқитувчи

ЯНГИ КУН

Янги кун, ташрифинг қадаминг қутлуг,
Пойининг поёвдоз кўклиминг қутлуг,
Рухимга руҳ кўшган ҳашаминг қутлуг.
Мен сени баҳтим, деб кутарман, эй кун,
Эртани нақдим деб кутарман, эй кун.
Янги кун, Янги кун, салом, Янги кун,
Яшарсин, яшасин, олам, Янги кун.
Минбаринг — мардники, сўзлаш онидир,
Довонлар уғинни кўзланинг онидир,
Имкоидан имконлар изланинг онидир.
Мен сени жон, деб кутарман, эй кун,
Тоза виждан, деб кутарман, эй кун,
Янги кун, Янги кун, салом, Янги кун,
Яшарсин, яшасин, олам, Янги кун.
Бирликни деганинни нияти асл,
Мехнатни севганинг муроди ҳосил.
Эгу шиор билан дилларга ёзил.

КУЛГИ МАНЗИЛИ

Ўқитувчи дарсда табиатнинг пайдо бўлиши ҳақида маълумот ўқиттани эди, тўстадан бир ўқувини гапнидан бўлиб деди:

— Менинг отам доим «биз асли майманд» пайдо бўлганини дейдилар.

Ўқитувчи леди:

— Бу сизнинг оиласигиз масасаси... Майзузманин бўлни!

Ўқитувчи сўради:

— Шакар қаерлан олини?

Ахмад шошиб деди:

— Шакар идиддан олини.

Она қизини койиб деди:

— Отган бу шайтон инварини кўрса нима деди?

Кизи:

— Худуд онасилинг ўзи-я, деди.

— Дада, нима утун жира-фанинг бўйни узун?

— Баланд дараҳтлар бар-гина ейни учун.

— Нима учун дараҳтлар баланд?

— Жирафа ейни учун.

— Ўқитувчи сўрабди:

— Сувнинг биринчи хос-сасини айт-чи?

— Ўзимни юванинда қо-ра ранга киради.

— Ўзим, холанг чиройли эканми?

— Тўғрисини айтсан уруш-масаси...

Арабчадан Абдулла АЛИМОВ таржимаси

КУТЛОВ

Хўрматли ҳамкашибимиз
Тўхтасин Аббосович!

Сизни 60 ёшга тўлганин-гиз муносабати билан сами-мий муборакбод этамиз. Ишларингизда зафар, ои-лангизда тинчлик-омонлик доимо барқарор бўлсин!

Халқ таълими
вазирлиги.

ЧИСТОН-МУАММОНОМА

Азиз муштариylар! Авва-ло кўйида таърифлари баен этилган сўзлардан иборат очкини счин.

1. Башлангаётган йилда та-валлудига 120 йил тулалиган атобкингиз муборакбод этилди, истеъодиди шоир, устоз тарбичи, «Туркӣ гулистан ёхуд алҳоқ» асари муаллифи — 2, 6, 5, 10, 16, 16, 2.

2, 15, 16, 8, 4, 17.

2. Қамария йил хисобида биринчи ойнинг арабча но-ми — 21, 10, 22, 2, 9, 9, 2, 21.

3. Юз йилдиги нишонла-надиган, юйирманчи-утти-зинчи йиллар узбек албинонинг кўзати кўзатида жаҳон арабча но-ми — 13, 3, 21, 1, 11, 1, 21.

4. 1998 йилда энг кўп та-корланганда ҳафта куни — 19, 2, 17, 11, 2, 4, 6, 2.

5. Маколдан: «Билим — хаттати»,

Фан — 3, 2, 23, 16, 1, 21

булого.

6. Таваллудига тўқсон йил тулалигандаги ҳафта куни — 1, 7, 6, 5, 10, 16, 16, 2.

7. Қамария йил хисобида биринчи ойнинг арабча но-ми — 21, 10, 22, 2, 9, 9, 2, 21.

8. Қадимги Мисрда энг ёргу юлдуз Сирине (Сотис)-нинг эрта тонгда биринчи марта куришини Нил дарсенинг яқин орда тошишига (22 ионга) мос келишини анниқлаб илк

тақвимга асос солган — «каропчи» — 7, 8, 22, 1, 4.

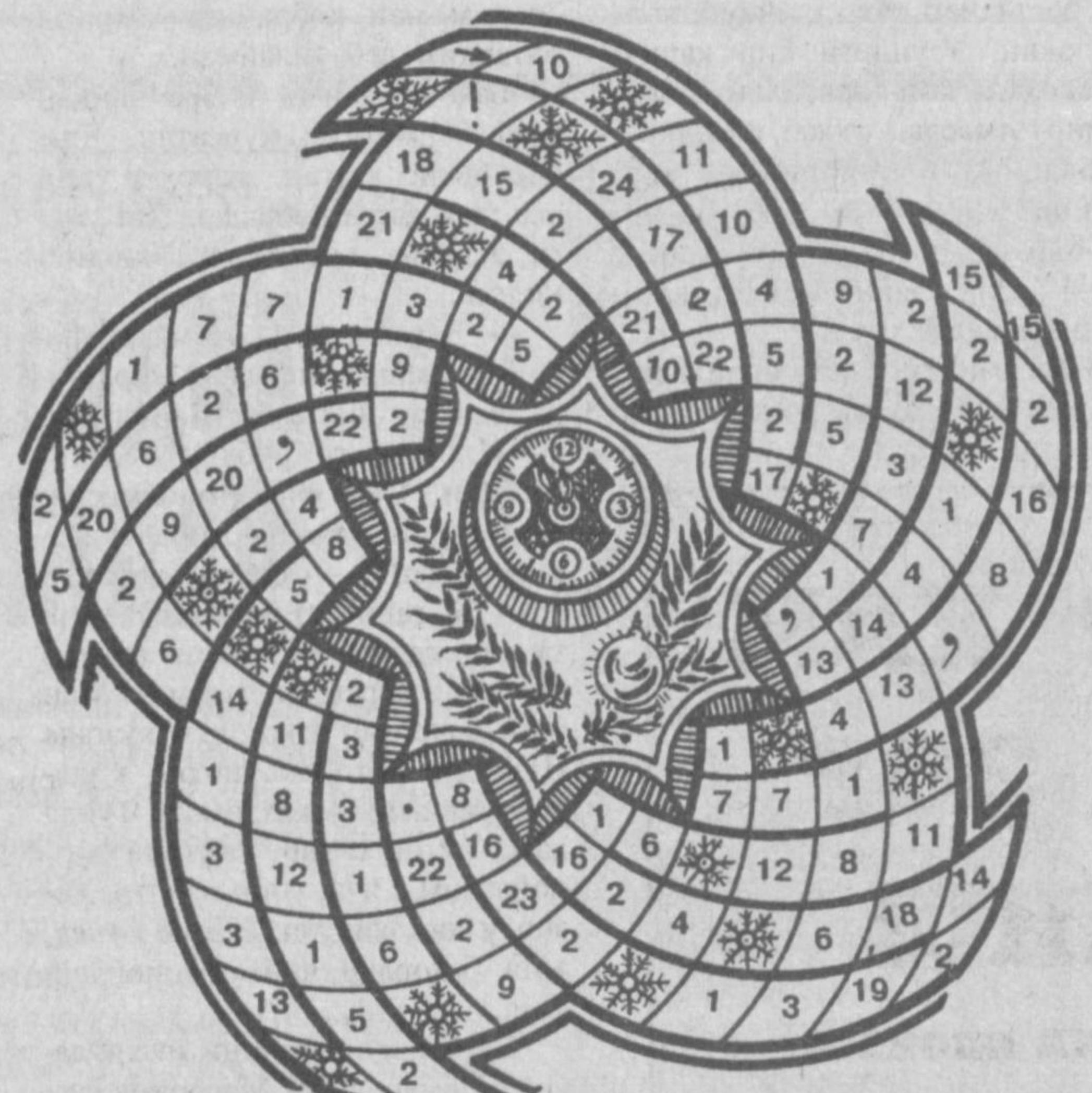
9. Нозим Ҳикматнинг иб-ратли сулзаридан: «24, 11, 16, 1, 7, бу — орзу. Бу — ишонч, Бу — жасоратга интилиш. Бу — мусика ва романтика. Бу — келажакка тузилган улкан ре-жалар. Бу — истиқболининг бозилиши».

10. Қуенчи қиёзтган пайт — 3, 8, 4, 20.

Энди жавоблар асосида шакллаги рақамларни таалукл-ли ҳарфлар билан алмаштириб муаммономани ҳал этинг. Ун-дан узбек ва форс-тожик хал-ларидаги қадимин мавзуд билан чистонларидан бирин ани-билиди. Ана шу турт мисрдан иборат булган чистонин то-пинчиги!

11. Қадимги Мисрда энг ёргу юлдуз Сирине (Сотис)-нинг эрта тонгда биринчи марта куришини Нил дарсенинг яқин орда тошишига (22 ионга) мос келишини анниқлаб илк

Тузувчи ФОЗИЛЖОН ОРИПОВ

АЪЛОЛАР ИЧИДА АЪЛОСИ

Ўзбекистон Республикасининг 1997 йилги энг зўр спортчилари аниқланди. Улар ҳар йилдидан кўпроқ, яни ўн етти нафардан иборат. Ушбу аълочи спортчилар орасида жаҳон чемпионлари Артур Григорян, Рустам Чагаев, Олмос Юсуповларнинг ўрини энг юқори погоналарда турибди.

ЭНГ ЯХШИ ТЕРМА КОМАНДА

Маълумки, ҳамиша йилнинг энг яхши спортиларни аниқлаш ба-робарида турли терма командалар уртасида ҳам танлов ўтказилиди. Энг охирги танлов натижаларига кўра, мамлакатимиз боқсизлар тер-ма командаси, шунингдек байдарка ва каноэ, эшак эшиш ҳамда тенгни бўйича эркаклар ҳарбий тер-ма командалари энг юқори ўрин-ларни эгаллади.

ЭНГ ЗЎР МУРАББИЙЛАР

Йил якунида 1997 йилги фа-лиятидан келиб чиқсан ҳолда мамлакатимизнинг энг зўр му-раббийлари ҳам аниқланди. Бун-дай шарафли номга бокс бўйича жаҳон чемпионатини Руслан Чагаев-нинг мураббийлари Александр Размохов билан Маркс Кўчко-рвлар эришиди.

ЭНГ ЁШ, ЭНГ КЕКСА, ЭНГ ЯХШИ

Мамлакатимизнинг энг ёш ва энг яхши спортиларни ичидаги ҳам аниқларни танлаб олини. Демак, 1997 йилнинг эн ёш ва энг зўр спортичеси — эркин кураш бўйича жаҳон чемпионатини кумуш медали совриндори А. Азимов. Энг кекса, энг зўр спортичеси эса бевосита эркин кураш бўйича ветеранлар ўтасидан жаҳон чемпиони А. Истомингта тешшили бўлди.

ҲАКАМЛАР ҲАМ ҚУРУҚ ҚОЛМАДИ

Йил якунида ҳаттоқи спорт ҳакамлари орасидаги ҳам аълолари танлаб олини. Н. Журавлев (тра-мплини), И. Қамомов (шахмат), А. Ермешкин (самбо) 1997 йилнинг энг маҳоратли ҳакамлари деб топилиди.

Фурсадтан Фойдаланинг барча ғолиблари ёршилган муваффакиятлари ҳамда муборак рамазон, кутуби Ҳангистон ўтаси Ҳ. АХТАМОВАга оғизларни ташкил келди.

Абдулла МАДАЛИЕВ

т а
у
д
о
п
с
х
а
с
и

ana shunaqa
gaplari

Низомий номидаги Тошкент Даълат педагогика институти ректорати, жамоат ташкилларни, физика факультети ҳамда табиии физика факультетларда чет тирада ғолиблари жамоаси тақдизига оғизларни ташкил келди.

Расул АХТАМОВ вафоти муносабати билан чуқур таъзига изкор қилиди.

Навбатчилар:

Зубайдай УСМОНОВА, Курбонбой МАТ҆РУБОНОВ

Ma'rifat

ТАССИС ЭТУВЧИЛАР:

Ўзбекистон Ҳалқ таълими вазирлиги, Ўзбекистон Олий ва урта махсус таълим вазирлиги, таълим ва фан ходимлари касаба улошимаси Марказий қўмитаси.

Xullas...

«ТЕНТАК СУВ» МҮЖКИЗАСИ

Байрамларнинг кунлиги-ку, яхши... фақат унинг бир оғизига «ташвиш»ларини хи-сабга олмагандан. Дейлил, янги йил кундарида Россия кўчаларида биронга «сога» одамни учратмайсиз. Бутун ҳам асрларда хеч ким ўзига бормайди. Бирок ҳамманинг уйда олдагида «айзода-ри» билан тавжум булади. Начора, «тентак сув»нинг мазаси ана шундай «муъжизакор». У борни йўқ қилинг ва йўқин дундириш хус-сиятларига ҳам эга.

«ЛАГМОНЧИ-ЛАР ЙИҒИНИ

«Якин» Италия пойтахтида бутун дунё ёлғончиликларининг III Ҳалқаро илмий-амалий инжумани булиб уғли» дейлилни чет ол матбуот хабарида. Шов-шувга ишқибоз итальян журналистларининг ёзишича, «ку-лок» лагмон осу-чи-ларнинг бу гали анжуманинг 2000 та тақлифнома қоғозлари қораланди. Қарангк, Ҳалқаро илмий-амалий инжумани булиб уғли» дейлилни чет ол матбуот хабарида. Шов-шувга ишқибоз итальян журналистларининг ёзишича, «ку-лок» лагмон осу-чи-ларнинг бу гали анжуманинг 2000 та тақлифнома қоғозлари қораланди. Ҳоллош мома эртаси ку-ни эрта билан «комсомол би-лет»ни камзуланинг ички чулагина солиб, илкис тушиб-пушид қомасин учун, эзтиёт шартдан чўнгатанинг оғизига бир жуфт тўғногич ҳам қадаб кўйди-да, тупла-тири мактаб директорининг хузырига борди...

Қадимдан қолган ривоят-равища амалга оширилди. Энди иккичи, яни, асо-сий босқич «зиёни юкори мөърбера ундириш» кисми амалга оширилини лозим. Момо ўз режаси асосида масалани «бости-бисти қилиш» мақсадида юргуриб-епиштаган урги болаларнинг ота-оналарига «мен ишини милисига ошираман» табдеб ёки тиради. Мактаб мавзумирията, ота-оналар бир амаллаб момонин тинчилини оширилди. Ҳоллош мома эртаси ку-ни эрта билан «анойиллардан эмас экан, ўз режасини бошида охирича бўлаларнинг ота-оналарига «дакан хуровер»ни ҳам ношуд ўгри-лар гурухи аъзоларининг ота-оналари бўйнинг босиб юборди...

Якинда Фаҳрижон ва унинг синдошларни гурунг булади. Ҳашу товук, ўзинги бўлди. Ҳоллош момонинг каганга оғизига бир ўнгни оширилди. Ҳоллош момонинга оғизига бир ўнгни оширилди. Ҳоллош момонинга оғизига бир ўнгни оширилди. Ҳоллош момонинга оғизига бир